

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

INLEIDING

De openbare ruimte in Breda wordt voor een belangrijk deel bepaald door bomen, wegen, verlichting, water en riolering. Al deze zogenoemde kapitaalgoederen zijn door de gemeente aangekocht of worden door ons in stand gehouden. Ze vormen de ruggengraat van de openbare ruimte en zorgen ervoor dat de stad en de dorpen goed kunnen functioneren. Kapitaalgoederen hebben een langdurig economisch of maatschappelijk nut en een hoge financiële (vervangings)waarde. Daarom houden we ze in stand door regelmatig (groot) onderhoud en door ze tijdig te vervangen.

Hieronder beschrijven we het onderhoudsniveau en daarmee het kwaliteitsniveau van onze kapitaalinvesteringen. Die hebben we onderverdeeld in een aantal categorieën, waar we hieronder verder op ingaan:

- beheer en onderhoud van de openbare ruimte
- beheer en onderhoud van de riolering
- beheer en onderhoud van onze accommodaties
- beheer en onderhoud van onze voertuigen

In de financiële tabellen zijn de exploitatiekosten van het klein en dagelijks onderhoud opgenomen. Daarin vindt u ook de dotatie aan de voorziening groot onderhoud, de kapitaallasten van investeringen uit het verleden en de begrote investeringen uit het Strategisch Investeringsplan. In de exploitatie zijn de kosten van schades niet meegenomen.

BEHEER EN ONDERHOUD VAN DE OPENBARE RUIMTE

Met 'openbare ruimte' bedoelen we de ruimte in de stad en de dorpen die voor iedereen vrij toegankelijk is. Denk daarbij aan: straten, parken, pleinen, speeltuinen en de singels. In deze openbare ruimte vinden veel dagelijkse activiteiten plaats, zoals verplaatsen van A naar B, ontmoeten, verblijven en recreëren. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is verdeeld over 7 kapitaalgoederen:

- wegverhardingen
- civieltechnische kunstwerken
- openbare verlichting
- bomen
- waterwegen en -voorzieningen
- riolering*
- stedelijk groen**

* Voor de riolering hebben we te maken met bijzondere wettelijke eisen en een aparte financiering. Hierover leest u meer in de aparte paragraaf hieronder.

** Bij de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen heeft de gemeenteraad in 2024 vastgesteld dat stedelijk groen als een volwaardig kapitaalgoed wordt beschouwd. Dit past ook bij de BBV-richtlijnen.

In 2021 is het toenmalige beleidskader kapitaalgoederen (2014-2021) geëvalueerd. Daaruit bleek dat het beheer en onderhoud van de openbare ruimte steeds verder achter begon te lopen op de

vastgestelde onderhoudsniveaus. Vooral de wegverhardingen, de civieltechnische kunstwerken, de bomen en het stedelijk groen verdienen meer aandacht. In het bestuursakkoord 'Dichtbij doen, samen sterk vooruit' uit 2022 hebben we ingespeeld op de uitkomsten van de evaluatie en is voor de periode 2022-2024 € 14,5 miljoen beschikbaar gesteld voor beheer en onderhoud.

In 2024 is het beleidskader geactualiseerd. Daarbij hebben we de status van het beheer en onderhoud in beeld gebracht. We hebben vastgesteld dat we achterlopen met onze inspecties en met het onderhoud. We hebben afgesproken dat alle kapitaalgoederen, uitgezonderd de riolering, worden onderhouden op het gemiddelde onderhoudsniveau C (CROW). We hebben een aanpak opgesteld voor het beheer en onderhoud, waarin we beschrijven hoe we een verdere achteruitgang voorkomen en hoe we het onderhoud in de toekomst structureel kunnen borgen.

WEGVERHARDINGEN

De gemeente beheert zo'n 10 miljoen vierkante meter aan wegverhardingen. Deze onderhouden we op een gemiddeld niveau C. De open verhardingen (de straatstenen en tegels) hebben de afgelopen jaren te maken gehad met de invloed van klimaatverandering. Droge tijden en langdurige natte periodes hebben invloed op de ondergrond, de werking van boomwortels en de stabiliteit van de verharding door belasting. Bij de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen hebben we geconstateerd dat onze aanpak steeds minder effectief is. Het recht blijven leggen en omdraaien van de bestaande stenen en tegels kost steeds meer werk en levert niet meer de afgesproken kwaliteit op. Daarom hebben we een nieuwe aanpak gekozen om een verdere achteruitgang van het onderhoud te voorkomen. In 2024 zijn we begonnen met een versnellingsaanpak. Ook hebben we het laatste achterstallige onderhoud uit 2023 weggewerkt. Een groot deel van deze opgaven komt door boomwortelopdruk, die we voor de komende jaren hebben aangepakt. Helaas is niet in alle situaties al een duurzamere oplossing gevonden. In 2024 hebben we het gemeentelijk (beheer)plan voor de wegverhardingen geactualiseerd.

Bedragen x € 1.000

Wegverhardingen (incl achterstallig binnen exploitatie)	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	2.993	3.356	3.095
Kapitaallasten verhardingen	389	462	412
Dotatie voorziening achterstalligheid	5.800		
Dotatie onderhoudsvoorziening	4.938	3.016	3.016
Totaal exploitatie	14.120	6.834	6.523

**betreft enkel kapitaallasten instandhouding*

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Openbare ruimte: herinrichtingen		876	60
Wegverharding		2.065	886
Openbare ruimte: wegen (instandhouding)		181	11

CIVIELTECHNISCHE KUNSTWERKEN

In de gemeente Breda staan zo'n 500 civieltechnische kunstwerken, zoals bruggen en viaducten. Die beheren en onderhouden we op onderhoudsniveau C. Het uitgangspunt is dat ze veilig zijn en dat de kwaliteit voldoende is voor snel en comfortabel gebruik. In 2024 hebben we verder onderzoek gedaan naar de technische staat van onze kleine en grote kunstwerken. Daaruit zijn werkzaamheden voortgekomen die we ingepland hebben. Sommige (kleinere) gevallen zijn direct aangepakt. Voor het merendeel van de grote kunstwerken moeten we nog verdere constructieve onderzoeken uitvoeren.

Onze onderhoudsaanpak wordt in stappen bijgesteld naar risicogestuurd beheer. Het onderhoudswerk in 2024 was nog vooral gericht op een ad-hoc aanpak van calamiteiten en reactief onderhoud. Met onze inhaalslag qua inspecties hebben we een eerste stap gezet naar een nieuwe aanpak. Ook hebben we voorbereidingen uitgevoerd voor de werkzaamheden die de komende jaren uitgevoerd worden.

Voor een vervangingsprogramma hebben we in 2024 gesproken met meerdere organisaties en overheden. Onder andere met de B5+-gemeenten in Brabant en de provincie Noord-Brabant. Daaruit bleek dat een strategische en gerichte aanpak voor het onderhouden en vervangen van civieltechnische kunstwerken niet eenvoudig is. Onderzoeksrapportages van TNO, bijeenkomsten van het platform WOW (netwerk voor weg- en waterbeherende overheden) en ervaringen in de provincie Noord-Holland laten zien dat hier nog veel werk gedaan moet worden. In 2024 is het gemeentelijk (beheer)plan voor civieltechnische kunstwerken geactualiseerd.

Bedragen x € 1.000

Civieltechnische kunstwerken	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	1.106	1.124	1.100
Kapitaallasten CTK	1	23	8
Dotatie onderhoudsvoorziening	588	601	601
Totaal exploitatie	1.694	1.748	1.709

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Specifieke kunstwerken	98	282	34
Willemsbrug	11	439	22

OPENBARE VERLICHTING

Een deel van onze 40.000 straatlantaarns (armaturen) is de afgelopen jaren vervangen door duurzame ledverlichting. Daar hebben we ook in 2024 aan gewerkt. We hebben de vervanging voorbereid van een volgend deel van de armaturen naar ledverlichting. Bij de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen is duidelijk geworden dat vooral het onderhoud van de conventionele armaturen en het netwerk voor uitdagingen zorgt. Het aantal storingen is in 2024 toegenomen. Dit aantal blijft binnen de norm, maar vraagt wel extra aandacht. We overleggen daarom vaker met netbeheerder Enexis. Daarnaast hebben we vastgesteld dat we achterlopen bij het vervangen van de lichtmasten. Het onderhoudsniveau voor de openbare verlichting is vastgesteld op C.

Bedragen x € 1.000

Openbare verlichting	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	1.947	1.946	2.695
Kapitaallasten OVL	399	674	593
Totaal exploitatie	2.346	2.620	3.288

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Openbare ruimte; openbare verlichting	3.321	3.265	2.367

BOMEN

Breda heeft ruim 110.000 bomen, die gemiddeld een hoge leeftijd hebben. In 2023 hebben we vastgesteld dat we achterlopen met het inspecteren en onderhouden van de bomen. Daarom hebben we een plan van aanpak opgestart voor een meerjarige inhaalslag en versnelling.

Het gemeentelijke bomenplan geeft ons houvast voor de herplant en vervanging van bomen. We maken onderscheid tussen waardevolle bomen, structuurbomen en omgevingsbomen. Met de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen is onderhoudsniveau C vastgesteld. Daarbij willen we voor de waardevolle bomen de huidige onderhoudsaanpak behouden, zodat hun vitaliteit en levensduur zo veel mogelijk geborgd worden.

Waardevolle bomen, boomgroepen en boomstructuren worden op tijd en doorlopend beheerd, onderhouden én vervangen. Dat wordt echter steeds lastiger, onder andere door de klimaatverandering en de toegenomen drukte in de ondergrond. Kabels en leidingen zorgen ervoor dat bestaande groeiplaatsen niet vanzelfsprekend een goede, duurzame plek bieden voor bomen om te kunnen groeien. Eventuele aanpassingen en groeiplaatsvoorzieningen worden mede hierdoor steeds duurder.

Een ander probleem is wortelopdruk. Dat gebeurt op locaties waar bomen in het verleden niet de juiste groeiplaats hebben gekregen. In de ondergrond is te weinig ruimte voor ze gecreëerd of er zijn niet voldoende voedingsstoffen of voorzieningen voor de vochthuishouding aanwezig. Met een boomwortelprotocol stellen we prioriteiten en nemen we tijdelijke maatregelen die een boom zo veel mogelijk sparen. In 2024 is het gemeentelijk (beheer)plan bomen geactualiseerd.

Bedragen x € 1.000

Bomen	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	2.361	2.700	2.688
Kapitaallasten Bomen	60	131	126
Totaal exploitatie	2.421	2.831	2.814

**betreft enkel kapitaallasten instandhouding*

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Bomen	1.095	900	1.017

WATERWEGEN

Breda heeft ongeveer 290 kilometer waterlopen, 80 kilometer duikers en diverse vijvers, plassen, havens en overige watervoorzieningen, zoals watertappunten, bluswatervoorzieningen, een grondwatermeetnet en waterspeelplekken. Een ander onderdeel binnen dit kapitaalgoed is het nautisch beheer. Daaronder vallen het scheepvaartverkeer en de recreatie op het water. Een uitdaging binnen het nautisch beheer zijn de werkzaamheden voor de Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar de invloed van waterrecreatie op de KRW en de inpassingsmogelijkheden en aandachtspunten. Samen met waterschap Brabantse Delta hebben we in een projectgroep de kansen en (on)mogelijkheden uitgewerkt.

Bij de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen hebben we afgesproken dat dit kapitaalgoed op onderhoudsniveau C wordt onderhouden. Daarbij is ook duidelijk geworden dat het onderhoudsniveau voor diverse delen van onze waterwegen en voorzieningen niet op orde is. In 2024 hebben we bepaald welke delen aangepakt moeten worden en voor welke delen we het beheer en onderhoud wellicht aan anderen kunnen overdragen. Zo hebben we gesproken met Brabant Water om de drinkwaterpunten aan hen over te dragen.

Voor waterwegen geldt vooral dat het water voldoende moet kunnen stromen en dat zij voldoende water af te kunnen voeren bij hoge waterstanden. Daarnaast moet het water voldoende diep zijn

om in te kunnen varen. We hebben een grote achterstand bij het baggeren. Voor de beschoeiingen hebben we meer duidelijkheid gekregen over het eigendom en daarmee over de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud. Dit proces loopt in 2025 door. Het huidige beheerplan beschrijft de samenwerking met waterschap Brabantse Delta voor het beheer en onderhoud van de waterwegen. De werkplanningen lopen nog niet altijd synchroon doordat het waterschap in meerdere gemeenten baggerwerkzaamheden uitvoert. Bij de voorbereidingen blijkt dat het niet altijd lukt om het werk op elkaar af te stemmen, waardoor vertragingen in de uitvoering ontstaan.

Bedragen x € 1.000

Waterwegen en watervoorzieningen	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	817	986	610
Kapitaallasten Waterwegen	74	89	80
Dotatie onderhoudsvoorziening	410	426	426
Totaal exploitatie	1.301	1.501	1.116

STEDELIJK GROEN

Bij de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen is voor het stedelijk groen onderhoudsniveau C vastgesteld. Daarbij hebben we ook vastgesteld dat er nog geen goede inspectieaanpak is. Een groot deel van het stedelijk groen blijkt aan het eind van zijn levenscyclus te zijn. De vervanging daarvan was tot nu toe niet geregeld. Daar werken we nu een voorstel voor uit. Met middelen uit het coalitieakkoord hebben we de afgelopen jaren een klein deel van de plantvakken vernieuwd. Deze gerenoveerde vakken worden onderhouden op onderhoudsniveau B.

Bedragen x € 1.000

Stedelijk groen	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	6.334	6.772	6.627
Totaal exploitatie	6.334	6.772	6.627

BEHEER EN ONDERHOUD RIOLERING

Het Stedelijk Waterplan 2019-2023 (SWP) beschrijft het beheer en onderhoud van het afvalwater, het hemelwater en het grondwater. Dat bestaat uit een combinatie van het in stand houden en verbeteren van het huidige riool- en watersysteem. De gemeente is verantwoordelijk voor het transport van het stedelijk afvalwater naar de rioolwaterzuivering van het waterschap. Daarvoor hebben we 1300 kilometer rioolbuizen en 800 grote en kleine gemalen en overige voorzieningen in beheer. Ook onderhouden we regenwaterriolen, sloten en wadi's om het regenwater te verwerken. Verder is de gemeente het aanspreekpunt voor het grondwater in de openbare ruimte.

In het SWP hebben we vastgelegd dat we de basis van de riolering op orde willen hebben en houden. Dit doen we onder andere door structureel inspecties uit te voeren. Op basis daarvan worden de noodzakelijke werkzaamheden en projecten ingepland. Ook in 2024 zijn deze

werkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast willen we het natuurlijke watersysteem herstellen door te ontharden en te vergroenen. We willen regenwater afkoppelen van de riolering en motiveren inwoners en bedrijven om ook duurzaam met water om te gaan. Dat doen we onder meer met projecten in het kader van Groene Buurtjes. De komende jaren maken we werk met werk, waarbij we zorgen voor een klimaatadaptieve inrichting en waarbij onze assets op orde zijn.

Daarnaast stimuleren en motiveren we bewoners en bedrijven om klimaatadaptieve maatregelen te nemen op eigen terrein zodat Breda droge voeten houdt. Hiervoor kan ook de subsidie voor water en groen worden ingezet.

In het voorjaar van 2025 leggen we het nieuwe SWP 2025-2029 voor aan de gemeenteraad.

Bedragen x € 1.000

Riolering	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	5.216	5.835	5.537
Kapitaallasten Riolering	3.815	6.787	6.505
Dotatie (+)	680		386
Onttrekking voorziening (-)	-547	-2.180	-2.180
Totaal exploitatie	9.164	10.442	10.248

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Riolering	18.484	17.385	14.101

BEHEER EN ONDERHOUD ACCOMMODATIES

Onderhoud

Voor het bouwkundig onderhoud van onze accommodaties werken we met conditieafhankelijk onderhoud (NEN 2767). In 2012 stelde het college het gemiddelde onderhoudsniveau vast op niveau 3 (redelijk). Hierbij zijn waardebehoud en de bedrijfsvoering geborgd. De meerjarenonderhoudsplannen actualiseren we minstens iedere 5 jaar. Naast het planmatig onderhoud voeren we jaarlijks ook de keuringen, controles en het correctief onderhoud uit.

Het civiel- en cultuurtechnisch onderhoud van de buitensportcomplexen (exclusief de opstallen) houden we sober en doelmatig. We sluiten hierbij aan bij het groenbeheersysteem dat uitgaat van de wettelijk verplichte BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en IMGeo (Informatiemodel Geografie). Voor sportaccommodaties zijn de normeringen van NOC*NSF en de overkoepelende sportbonden van toepassing, die door Kiwa Isa Sport zijn vastgelegd in het handboek voor sportaccommodaties.

Wet- en regelgeving

Naast het reguliere onderhoud moet het gemeentelijk vastgoed voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Voor de veiligheid treffen we maatregelen op 6 aandachtsgebieden:

- elektra
- legionellabeheersing
- brandveiligheid
- dakveiligheid
- toegankelijkheid

- duurzaamheid

Ook het gedrag van de gebruiker/huurder krijgt daarin een rol. De gemeente treedt hierbij niet op als overheid, maar als rechtspersoon.

Elektra

We willen veilige elektrische gebouwgebonden installaties. Gecontracteerde aannemers voeren daarom de inspecties, het preventief onderhoud en het noodzakelijke herstel voor ons uit. Dit doen zij conform de geldende SCIOS-certificatieregelingen (scope 8, 10, 12) voor elektrische installaties. Met deze regelingen beoordelen we of de installaties voldoen aan de (brand)veiligheidseisen.

Legionellabeheersing

Waterinstallaties inspecteren en herstellen we volgens NEN 1006, het Drinkwaterbesluit en de Waterwerkbladen. Het Drinkwaterbesluit en de 'Regeling legionellapreventie in drinkwater en warm tapwater' benoemen 2 soorten installaties: prioritaire en niet-prioritaire. De gemeente voert beheersmaatregelen uit voor de legionellapreventie. Concreet gaat het om de verplichte jaarlijkse beheersmaatregelen voor legionella, het controleren van terugstroombeveiligingen, het controleren en registreren van koudwatertemperaturen en het controleren en registreren van boilertemperaturen.

Brandveiligheid

Brandveiligheid verdient continu aandacht. Brandscans helpen ons om het brandveiligheidsniveau van gebouwen in kaart te brengen. Hieruit komen maatregelen naar voren. Deze zijn naar verantwoordelijkheid, prioriteit en urgentie uitgevoerd. Daarbij hebben we zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij andere projecten, zoals de uitvoering van maatregelen voor verduurzaming. Dat is efficiënter en de gebruiker van het gebouw wordt hiermee zo min mogelijk gestoord. Alle beoogde maatregelen aan onze panden zijn uitgevoerd. Momenteel lopen er nog diverse onderhoudstermijnen en wordt de administratieve afhandeling van het project Brandveiligheid geregeld. Het beheer en onderhoud vindt plaats in het reguliere onderhoudsproces.

Dakveiligheid

Op platte daken worden steeds meer installaties en andere voorzieningen geplaatst, die veilig onderhouden moeten kunnen worden. Wij zorgen er als vastgoedeigenaar en opdrachtgever voor dat iedereen veilig kan werken op onze daken. Hiervoor hebben we risico-inventarisaties opgesteld. Waar nodig zijn veiligheidsvoorzieningen aangebracht. Ook hier hebben we zo veel mogelijk de aansluiting gezocht bij andere projecten, zoals de uitvoering van maatregelen voor verduurzaming. Het project is voor nu gereed. Het beheer en onderhoud van de veiligheidsvoorzieningen vindt plaats in het reguliere onderhoudsproces.

Toegankelijkheid

Openbaar toegankelijke gebouwen in eigendom van de gemeente moeten toegankelijk zijn voor elke inwoner. In het VN-verdrag Handicap wordt hierbij extra nadruk gelegd op de toegankelijkheid voor inwoners met een functiebeperking. In de 'Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte' is de verplichting opgenomen om naar behoefte en redelijkheid doeltreffende aanpassingen aan te brengen.

In 2024 hebben we de toegankelijkheid van 54 gebouwen laten onderzoeken. Dit zijn de laatste gebouwen uit het totale project. De voorgestelde maatregelen zijn gekwalificeerd naar verantwoordelijkheid (verhuurder/huurder) en variëren in prioriteit van I (hoog) naar III (laag). Voor een maximale toegankelijkheid zijn alle maatregelen nodig. Hierbij hebben een minimale toegankelijkheid en een veilig gebruik de hoogste prioriteit. De prioriteiten zijn gebouwgebonden en gerelateerd aan de functie, het feitelijk gebruik, de gebruikers én de eventuele bijzonderheden van het gebouw. In de onderzoeken zijn ook de quick wins aangegeven én de aanpassingen die financieel, ruimtelijk of beheersmatig onevenredig ingrijpend zijn. We zijn inmiddels gestart met de uitvoering van de quick wins en de maatregelen met prioriteit I en II uit tranche 3 en 4. Naar verwachting is het werk in het 2e kwartaal van 2025 klaar.

Voor de gebouwen van tranche 1 tot en met 4 hebben we ook onderzocht waar mogelijk parkeerplaatsen voor mensen met een functiebeperking kunnen worden aangelegd, conform de voorstellen uit de adviesrapporten. Uiteindelijk zijn we gestart met de aanleg of aanpassing van 24 parkeerplaatsen voor mensen met een functiebeperking. Dit werk is naar verwachting klaar in het 2e kwartaal van 2025.

Duurzaamheid

De gemeente Breda blijft investeren in de verduurzaming van haar maatschappelijk vastgoed om in 2044 CO₂-neutraal te zijn. Naast onze eigen klimaatdoelen speelt landelijke wet- en regelgeving een steeds grotere rol bij het beheer van onze kapitaalgoederen. Verduurzamen alléén is niet genoeg om een toekomstbestendige vastgoedportefeuille te creëren. Voor een deel van onze gebouwen komt het einde van de technische en de economische levensduur in zicht. Daardoor wordt het nodig om te investeren in vervangende nieuwbouw en integrale renovaties. Door strategisch af te wegen welke gebouwen behouden, getransformeerd of vervangen moeten worden, voorkomen we toekomstige desinvesteringen en werken we gericht aan een duurzame en toekomstbestendige vastgoedportefeuille.

Bedragen x € 1.000

Vastgoedbeheer	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie (klein onderhoud)	3.465	3.307	4.234
Kapitaallasten vastgoed	8.180	9.079	8.991
Dotatie onderhoudsvoorziening	5.442	5.543	5.543
Totaal exploitatie	17.087	17.929	18.768

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Vastgoedbeheer	2.570	3.994	1.841
Vastgoedbeheer, sportaccommodaties	1.599	400	100
Sporthal de Doelen Princenhage		100	48
Talentcentrum	9.486	623	274
MFA Bavel	129	2.380	1.892
Doorstroomvoorziening	199	3	3
Herhuisvesting uitvoeringslocatie		290	264

BELEIDSKADERS

- Visie op Vastgoed (februari 2017)
- Robuuste aanpak verduurzaming van de Bredase vastgoedportefeuille
- Nota Sportaccommodaties en Financiën
- Nota Bewegingsruimte
- Team Breda Uitvoeringsprogramma 2017-2022

Kerncijfers

	Aantal m2 bvo	Aantal gebouwen
Afvalservice	6.117	19
Afdeling Werk	21.593	4
Bibliotheken/Nieuwe Veste	12.767	4
Binnensport	32.045	22
Brandweer	9.394	4
Buitensport	6.135	27
Cultureel erfgoed	2.950	5
Cultuur (museum, theater, atelierruimten)	12.012	7
Diversen	36.881	15
Kinderopvang	2.664	5
Maatschappelijke opvang	6.718	3
MFA's/Bredescholen	25.784	6
Onderwijs/educatief overig	2.728	9
Stadskantoren/gemeentehuis	36.336	3
Uitvoering (District)sposten	7.632	7
Wijkcentra	8.358	12
Wijkzaken (Speeltuinen/zwemplassen)	340	12
Zwembad/ijsbaan	25.514	4
	255.968	168

BEHEER EN ONDERHOUD VOERTUIGEN

Vanaf 2025 zijn alle lichte voertuigen die wij aanschaffen duurzaam, tenzij dit niet kan door harde operationele eisen. We volgen daarmee de ambitie uit het Bestuursakkoord 2022-2026 en de doelstellingen vanuit de EU en de Rijksoverheid qua verduurzaming en duurzame inkoop. Een definitief plan van aanpak voor de verduurzaming van ons wagen- en machinepark wordt medio 2025 voorgelegd aan het college. Met het vervangen van onze voertuigen halen wij de doelstellingen voor het verminderen van de CO2-uitstoot met 55% ten opzichte van 1990.

We doen wat we kunnen om de netcongestie op te lossen, zodat we na 2030 over meer elektrisch vermogen kunnen beschikken. Dit is nodig om daarna richting 2044 door te kunnen groeien naar een 100% uitstootvrij wagenpark. Elektrische varianten en andere technieken zijn nu al grotendeels beschikbaar en we hebben in de begroting en in het strategische investeringsplan (SIP) geld gereserveerd voor de komende 10 jaar. We stappen gefaseerd over, omdat we de vervangingsplanning van de voertuigen volgen en de benodigde laadinfrastructuur in 2025 gaan aanbesteden en inplannen.

In 2024 hebben we een nieuw vlootmanagementsysteem geïmplementeerd en een 1e inventarisatie uitgevoerd. De bestaande administraties zijn samengevoegd. Het is de bedoeling we in 2025 een 2e fysieke inventarisatie uitvoeren via de VCA-keuringen.

Het gemeentelijke wagenpark bestaat uit:

- 41 afvalinzamelwagens, 6 achterladers hoogbouw, 4 achterladers grofvuil, 25 achterladers mini/split, 2 waswagens en 4 kraan/trechterwagens ondergronds
- 13 haakarmkraanwagens
- 3 lichte vrachtwagens

- 5 zware aanhangwagens
- 206 bedrijfswagens
- 85 items voor de winterdienst
- 3 hybride voertuigen onder leasecontract
- 13 inhuurvuilniswagens

Daarnaast gebruiken we zo'n 3300 andere items (zoals boormachines, bladblazers, ladders, verlengsnoeren, meters, aggregaten en kettingzagen).

De indeling naar aandrijving van de wagens is als volgt:

- 36 volledig elektrische voertuigen
- 3 cng-(aardgas)voertuigen
- 184 dieselveertuigen
- 4 vol hybride voertuigen (en 3 lease hybride)
- 19 dieselvrachtwagens met elektrische opbouw
- 22 benzinevoertuigen

Onderhoud

Jaarlijks voeren we een gedetailleerd onderhoudsprogramma uit, dat is gebaseerd op de technische staat van onze voertuigen. Een achterstand in de vervangingsinvesteringen leidt ertoe dat we onze voertuigen moeilijk tegen aanvaardbare kosten kunnen laten rijden. Dit komt onder meer door de stijgende kosten voor onderhoud en reparaties.

Vervanging

De vervanging van alle tractiemiddelen is vastgelegd in een vervangingsplan. Daarbij willen we uitsluitend zero-emissievoertuigen aanschaffen om te voldoen aan de landelijke en Europese milieudoelstellingen. Ook handelen we naar de ambities van het convenant 'Duurzame voertuigen en brandstoffen in de reinigingsbranche'. Op het moment van afroep kijken we naar de beschikbaarheid en toepasbaarheid van elektrische voertuigen. De achterstand in de vervangingen is een belangrijke factor, omdat oudere voertuigen slecht zijn voor het milieu en meer schadelijke stoffen uitstoten.

Financiën

De nieuwwaarde van het totale wagen- en machinepark is zo'n € 28,7 miljoen. De afschrijvingsperiode is gemiddeld 9 jaar. In 2024 bedroegen de kosten voor onderhoud, brandstof, afschrijving, rente en verzekering € 7,7 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Wagenpark	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Exploitatie	6.082	5.796	8.165
Kapitaallasten Voertuigen	1.983	2.032	2.214
Totaal exploitatie	8.065	7.828	10.379

Strategisch investeringsplan	Realisatie 2023	Begroting 2024 na wijziging	Realisatie 2024
Wagenpark	2.819	4.539	2.800

